

Είναι το Instagram το «νέο» Facebook;

Μανόλης Ανδριωτάκης

Είναι το Instagram το «νέο» Facebook;

Το διαδίκτυο είναι ένα κοστούμι που ράβεται στα μέτρα σου. Ειδικότερα στο φάσμα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, υπάρχει άπλετος χώρος για την ικανοποίηση του καθενός. Η ιδιοφυΐα ή και η τύχη κάποιων επιχειρηματιών έγκειται ακριβώς σ' αυτό: στην ευχαρίστηση ακόμα και του πιο ιδιαίτερου χρήστη.

Αν είσαι τύπος που σε ενδιαφέρει τι γίνεται ακριβώς αυτήν τη στιγμή στη Συρία ή πώς αντέδρασε ο κόσμος στη δημοπρασία για τις τηλεοπτικές άδειες, πηγαίνεις στο Twitter και παίρνεις αυτό που θες. Αν είσαι πιο περίπλοκος χαρακτήρας, σου αρέσει να βλέπεις τι κάνουν οι φίλοι -ή και οι όχι και τόσο φίλοι-, αν σου αρέσει να γράφεις ή να διαβάζεις εξυπνάδες, να βλέπεις βίντεο με γατάκια ή να ξεθυμαίνεις ενάντια στην κυβέρνηση, έρχεσαι στο Facebook και η ζωή γίνεται αρκετά πιο ενδιαφέρουσα - και θορυβώδης. Ωστόσο, όσο η τεχνολογία της εξειδίκευσης προχωρά, τα πράγματα τείνουν να εξατομικεύονται. Αν όμως δε σου αρέσει να λες ή να διαβάζεις πολλά, και δεν θέλεις σκοτούρες, αν διψάς για όμορφες εικόνες καλοπέρασης και σου αρέσει η αυτοέκθεση, υπάρχει για σένα το Instagram.

Το Instagram, λέξη που δημιουργήθηκε απ' το στιγμιαίο και το τηλεγράφημα, είναι μια εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα και ταμπλέτες που δημιουργήθηκε από δύο τύπους στο Σαν Φραντζίσκο των ΗΠΑ, τον Κέβιν Σίστρομ και τον Μάικ Κρίγκερ, πριν από μόλις πέντε χρόνια και αριθμεί σήμερα περισσότερους από 400 εκατομμύρια χρήστες παγκοσμίως. Πρόκειται για μια πλατφόρμα εικόνων και σύντομων βίντεο που αναρτώνται σε δημόσια ή ιδιωτική θέα, αφού τους δοθεί η δυνατότητα επεξεργασίας από έτοιμα φίλτρα και εργαλεία της εφαρμογής. [...]

Στην ουσία η εφαρμογή μιμείται αυτό που έκανε η Kodak με τις φθηνές φωτογραφικές της τη δεκαετία του '80, επιτρέποντας στον καθένα να νιώσει καλλιτέχνης φωτογράφος. Στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι το Instagram χρησιμοποιείται από τουλάχιστον ένα εκατομμύριο χρήστες. Όμως αν περιμένεις στο Instagram να ενταχθείς σ' ένα δίκτυο ανθρώπων που εκτιμούν τη δύναμη της εικόνας ή αγαπούν τη φωτογραφία, θα απογοητευτείς. Αυτό που σου ζητείται είναι η συμμετοχή σου σε μια οργιαστική ευτοπία. Το Instagram χρησιμοποιείται ως πλατφόρμα φωτογραφιών από

ελάχιστους χρήστες παγκοσμίως και κυρίως από επαγγελματικούς λογαριασμούς. Στο μπλογκ της εφαρμογής μπορεί κάποιος να δει εξαιρετικά ενδιαφέρουσες χρήσεις του εργαλείου, αλλά αυτά αφορούν μάλλον λίγους.

Για τη μεγάλη μάζα το δίκτυο συνιστά μια τεράστια ευκαιρία αυτοέκθεσης, ωραιοποίησης και παρακολούθησης της ζωής των άλλων, πληρώνοντας το τίμημα της θέασης διαφημίσεων. Τα φίλτρα που εξιδανικεύουν προσθέτοντας στυλ, η δυνατότητα προσωπικού μηνύματος, οι Ιστορίες εσχάτως, δημιουργούν τις προϋποθέσεις κατασκευής μιας φανταστικής επικράτειας, ενός ιδανικού σκηνικού εικονικής πραγματικότητας απ' το οποίο έχουν αφαιρεθεί η βρωμιά, η δυσκολία, η πολιτική. Στο Instagram όλα γυαλίζουν. Η ζωή είναι πιο όμορφη, πιο γλυκιά, πιο ελαφριά και πιο ζωντανή. Η θάλασσα είναι πιο μπλε, ο ουρανός πιο δραματικός, τα φαγητά πιο λαμπερά, τα πρόσωπα πιο γοητευτικά και οι πόζες πιο σαγηνευτικές. Ακόμα και το πιο ταπεινό αντικείμενο μπορεί τώρα να γίνει αξιοσημείωτο. Στο Instagram παρακολουθούμε ως ηδονοθήρες τη ζωή σε συνθήκες έλλειψης βαρύτητας. Είναι το δίκτυο που προκαλεί σε όλους σιελόρροια.

Αν πριν από λίγα χρόνια έμπαινες στο Facebook με το πρόσχημα της εύρεσης συμμαθητών απ' το γυμνάσιο, σήμερα στο Instagram μπαίνεις απροσχημάτιστα, γιατί πλέον είναι νορμάλ να εποπτεύεις τους άλλους και να εκτίθεσαι διαρκώς σ' αυτούς. Κάποιος θα αναρωτηθεί γιατί αυτό είναι πρόβλημα. Δεν έχουμε άραγε όλοι την ανάγκη και το δικαίωμα να ξεφεύγουμε απ' τα περιοριστικά δεσμά της πραγματικότητας σε εναλλακτικούς κόσμους όπου κυριαρχούν η ευκολία, η ομορφιά, ο ερωτισμός, η μαγεία, το ευ ζην; Ομολογώ ότι το Instagram πετυχαίνει το στόχο αυτό με εκπληκτική ακρίβεια. Εδώ έχουμε να κάνουμε με μια ριζική αποθέωση της φωτογένειας του καλού. Υπάρχει κάτι το αυθεντικά ακαταμάχητο που σε κάνει να θες να ανοίξεις την εφαρμογή, να δεις τι ανεβάζουν αυτοί που ακολουθείς και ποιοι πάτησαν like στις δικές σου φωτογραφίες. Όσο πιο καλά καδραρισμένη είναι η εικόνα σου, όσο πιο ευκρινής η φωτογραφία σου τόσο μεγαλύτερη η στιγμιαία επιβράβευσή σου. Οι ενημερωτικές σελίδες προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν και να οικειοποιηθούν το Μέσο, αλλά η αντίσταση των όμορφων εικόνων είναι σθεναρή. Μόνο όσοι έχουν να προτείνουν έναν καλύτερο βίο επιτυγχάνουν εδώ. Οι υπόλοιποι ας πάνε στο Twitter. Εδώ, το κακό και το αρνητικό είναι σε μόνιμη εξορία.

Στο Instagram ανταλλάσσεις στη στιγμή αξία με εικόνες. Το κεφάλαιο, το νόμισμα είναι οι εικόνες. Στο εικονοκλαστικό αυτό χρηματιστήριο, πλούσιοι είναι οι διάσημοι με τα χιλιάδες likes και φτωχοί όσοι συμβιβάζονται με κάποιες δεκάδες. Υπάρχει κάτι το

αυθεντικά σουρεαλιστικό σ' αυτή την ιστορία. Ανταλλάσσουμε μαζικά τις εικόνες μας, ακόμα και τις πολύ προσωπικές, με αντάλλαγμα δημόσιες φιλοφρονήσεις.

Επιζητούμε την προσοχή των άλλων επιδεικνύοντας τις εμπειρίες μας, για να νιώσουμε ότι υπάρχουμε, την ίδια στιγμή που στα μάτια μας οι άλλοι γίνονται κι εκείνοι τεχνητές εικόνες. Η προσοχή των άλλων γίνεται το ελιξίριο, το ανακουφιστικό φάρμακο κατά της ασημαντότητας. Το Instagram είναι μια υπερβατική τεχνολογική λύση όλων των προβλημάτων μας. Είναι, επιτέλους, η πανάκεια που αναζητούσαμε.

Η πλατφόρμα έχει κατορθώσει μέσα σε πέντε χρόνια να γίνει η όγδοη πιο δημοφιλής σελίδα κοινωνικής δικτύωσης σε ολόκληρο το διαδίκτυο, γιατί πάτησε πάνω στην ανθρώπινη ματαιοδοξία και στην επιθυμία όλων μας να περνάμε καλά χωρίς ενοχές. [...]

Ενώ στο Facebook θα δεις επίδειξη πνεύματος με πολλές λέξεις, στο Instagram αρκεί μία φωτογραφία ενός εξωφύλλου βιβλίου για να στείλεις το μήνυμα ότι είσαι καλλιεργημένος. Σκηνοθετούμε τους εαυτούς μας για να μοιάσουν σε ιδεατές εικόνες που έχουμε στο μυαλό μας. Ζούμε εικονικά το όνειρο μιας ζωής που θα θέλαμε να έχουμε. Και κάποιοι από εμάς γινόμαστε οι μικροδιασημότητες που πάντα επιθυμούσαμε. Μπορεί τελικά να μην είναι τόσο σκανδαλώδες αυτό. Αν εκπαιδεύαμε τα παιδιά να κατανοούν τι είναι αυτές οι πλατφόρμες, σίγουρα θα μπορούσαμε να επιτρέπουμε ακόμα περισσότερη ελαφρότητα στους εαυτούς μας. Επίσημα το Instagram απαιτεί τη συμπλήρωση του 13ου έτους ηλικίας στους χρήστες, αλλά πλέον τα παιδιά μπαίνουν σε αρκετά μικρότερες ηλικίες. Ακόμα και τα 13χρονα παιδιά όμως, δυσκολεύονται πολύ να εντοπίσουν το βαθύτερο νόημα αυτής της υπερέκθεσης της ζωής και των εικόνων της. Το σίγουρο είναι ότι στον κόσμο του Instagram έχει πάντα ειρήνη. Είναι οι ατέλειωτες γιορτές της ευτοπίας. Ακόμα και η κακοκαιρία ένα κάτι το θετικό, μια αύρα δραματικότητας και θεατρικότητας. Η τέχνη κερδίζει κατά κράτος και σώζει ζωές. Η θετικότητα αναδεικνύεται σε ύψιστη αξία της εποχής. Τα σώματα είναι και αυτά προς πώληση, γιατί όχι; Οι καλύτερες ιστορίες λέγονται με εικόνες. Καθένας πρωταγωνιστής στο δικό του εικονικό δωμάτιο. Τα hashtags επιτρέπουν στις κοινότητες να οργανωθούν και να ανυψωθούν πάνω απ' τον θόρυβο των τυχαίων εικόνων. Η υπηρεσία τοποθεσίας οργανώνει τις εμπειρίες εκατομμυρίων ανθρώπων που επισκέφτηκαν δεδομένους τόπους με έναν άναρχο τρόπο. Πατάς πάνω στην τοποθεσία Παρθενώνας και βλέπεις χιλιάδες ανθρώπους να ποζάρουν μπροστά απ' το μνημείο. Τα selfies, τα θραύσματα ενός πολιτισμού που απεχθάνεται το νόημα.

Και βέβαια, δεν είναι απορίας άξιο ούτε το γεγονός ότι το Instagram σκίζει στις ηλικίες 18 έως 24 ούτε ότι ο πιο δημοφιλής λογαριασμός ανήκει σε τραγουδίστριες της ποπ μουσικής. Το δίκτυο ευνοεί το άναρθρο, το προγλωσσικό, το ματαιόδοξο. [...]

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ

• • •

1,2 εκατομμύρια χρήστες στην Ελλάδα, το 55% αυτών γυναίκες, το 36% μεταξύ 18 και 24, το 44% μεταξύ 25 και 44, το 90% δηλώνει πάνω από 18 χρόνων.

• • •

Υπολογίζεται ότι το 2017 θα έχει κέρδη 2,81 δισ. δολάρια από διαφημιστικά έσοδα.

• • •

Το 30% των χρηστών του διαδικτύου είναι στο Instagram.

• • •

Το 90% των χρηστών του Instagram παγκοσμίως είναι κάτω των 35 ετών.

• • •

Η επίσκεψη σε σελίδες μέσω κοινωνικής δικτύωσης είναι η δεύτερη πιο δημοφιλής συνήθεια των Ελλήνων, μετά την επίσκεψη σε μηχανές αναζήτησης.

Μανόλης Ανδριωτάκης

[Είναι το Instagram το «νέο» Facebook;](#)

Η Καθημερινή, 19/09/2016

Ασκήσεις

1. Να εντοπίσετε τα κύρια σημεία του κειμένου και να γράψετε μία περίληψη (περίπου 150 λέξεις). ΠΕΡΙΛΗΨΗ
2. Ποια σημασία έχει το Instagram για λίγους χρήστες και ποια για τους πολλούς, σύμφωνα με το κείμενο; Πώς ερμηνεύει ο δημοσιογράφος το γεγονός ότι το Instagram έχει γίνει σε 5 χρόνια η όγδοη πιο δημοφιλής σελίδα κοινωνικής δικτύωσης; Θεωρείτε ότι ο δημοσιογράφος είναι τελικά υπέρ ή κατά της χρήσης του Instagram;
3. Επίσημα το Instagram απαιτεί τη συμπλήρωση του 13ου έτους ηλικίας: Συμφωνείτε με αυτόν τον περιορισμό; Έχετε να αντιπροτείνετε κάτι άλλο; Να υποστηρίξετε την άποψή σας με επιχειρήματα και τεκμήρια. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
4. *Σκηνοθετούμε τους εαυτούς μας, για να μοιάσουν σε ιδεατές εικόνες που έχουμε στο μυαλό μας:* Με έναυσμα αυτή τη φράση του κειμένου για προβληματισμό, σκεφτείτε τι είδους φωτογραφίες του εαυτού σας αναρτάτε και με ποιο σκοπό. Να καταθέσετε τις σκέψεις σας σε ένα κείμενο βασισμένο στην εμπειρία σας ως χρήστη του Instagram. Το κείμενό σας μπορεί να έχει τη μορφή ημερολογίου.
5. Να οργανώσετε μια έρευνα στο σχολείο σας με το εξής βασικό ερώτημα: Facebook ή Instagram και γιατί;
6. Να παρακολουθήσετε τα δύο βίντεο που παραθέτουμε σχετικά με "τα μαγικά αποτελέσματα του photoshop". Με αφορμή τις εντυπώσεις σας να γράψετε ένα άρθρο με τίτλο «Αυτό που βλέπεις δεν είναι πάντα αληθινό». ΑΡΘΡΟ
[Photoshop: Η εκπληκτική μεταμόρφωση ενός μοντέλου](#)
[Δες σε 37 δευτερόλεπτα την εκπληκτική μεταμόρφωση ενός μοντέλου με photoshop!](#)
<http://abcnews.go.com/GMA/video/time-lapse-video-shows-models-photoshop-transformation-20738180>
7. Να οργανώσετε ένα project με θέμα το «Είναι και το Φαίνεσθαι». Μπορείτε να ερευνήσετε όψεις του θέματος σε διάφορους τομείς όπως: στη φιλοσοφία, στην τέχνη, στην επιστήμη, στην πολιτική, στα ΜΜΕ, στο διαδίκτυο, στις ανθρώπινες σχέσεις, στην καθημερινή ζωή. PROJECT
8. Να αναζητήσετε σε λεξικά τη σημασία και την ετυμολογία των παρακάτω λέξεων και να σχηματίσετε φράσεις με κάποιες από αυτές: *αυτοέκθεση, αδηφάγος, ευτοπία/ ευτοπία, ηδονοθήρας, απροσχημάτιστα, εποπτεύω, εναλλακτικός, σαγηνευτικός, οικειοποιούμαι, φάσμα, άπλετος, εξατομικεύω, εικονοκλαστικός, ελιξήριο, πανάκεια, ακαταμάχητος, αποθέωση.*